

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/314/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814200258
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7814200258.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu ORTOP s.r.o., so sídlom Rožňava, Kolomana Tichyho 3, IČO: 36 601 756, zast. JUDr. Rolandom Kovácsom, advokátom, so sídlom Košice, Mäsiarska č. 30, proti žalovanej KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zast. Mgr. Daliborom Tverďákom, advokátom, so sídlom Košice, Krmanova 1, o zaplatenie 2.392,01 € s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku 5C/78/2014-200 z 30.8.2018 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 2.392,01 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 6,25 % ročne od 13.1.2014 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

2. V plnom rozsahu tak vyhovel žalobe, ktorú žalobca skutkovo odôvodnil tým, že je vlastníkom osobného motorového vozidla OPEL ASTRA P-J, EV č. P., na ktoré má so žalovanou uzatvorenú havarijnú poisťnú zmluvu, a s ktorým dňa 11.7.2013 došlo ku škodovej udalosti, kedy sa toto motorové vozidlo, prenechané JUDr. O. C., ktorý vozidlo riadne zaistil, zosunulo do spádu a došlo k jeho poškodeniu. Žalovaná poisťné plnenie znížila o 20 % pre porušenie poisťných podmienok a o 10 % za nezavolanie polície, s čím žalobca nesúhlasil, pretože motorové vozidlo bolo bolo udržiavané a v dobrom stave a neprivolanie polície nemalo žiaden vplyv na vznik poisťnej udalosti prípadne zväčšenie rozsahu jej následkov.

3. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalobcovi bola za opravu motorového vozidla fakturovaná suma 8.257,57 € a za odťah motorového vozidla suma 50 €. Vychádzajúc zo znaleckého posudku znalca Ing. C. C. súd konštatoval, že motorové vozidlo bolo zaparkované na mieste, kde sklon klesania dosahuje hodnotu cca 20 - 30 %, ktorý je možné považovať za značne neobvyklý až extrémny. Je vylúčené, aby ktokoľvek po zaparkovaní na takomto mieste nezabezpečil vozidlo proti samovoľnému pohybu, pretože ak by sa to stalo, vozidlo by sa okamžite dalo samovoľne do pohybu smerom von z dvora. Podľa záverov znalca, pokiaľ by motorové vozidlo bolo zabezpečené proti samovoľnému pohybu dvoma možnosťami, tzn. zatahnutím ručnej brzdy a zaradením 1. rýchlostného stupňa, bola veľmi malá pravdepodobnosť, aby došlo k samovoľnému pohybu vozidla stojaceho na svahu aj s extrémnym klesaním. Ak však vozidlo bolo zabezpečené proti samovoľnému pohybu len jedným z uvedených spôsobov, situácia nie je vôbec jednoznačná, a to tým skôr, že v danom prípade nebolo možné vylúčiť činnosť detí, ktoré mohli samovoľne pohnutie sa vozidla spôsobiť, resp. výrazne k nemu prispieť. Vychádzajúc z vyjadrení svedkov JUDr. C. a p. C. vozidlo po zjazde do priekopy malo ešte stále zatahnutú páku ručnej brzdy, preto možno usudzovať, že práve ručná brzda bola vodičom určite zatahnutá. Podľa znalca určitú jednoznačnú príčinu uvedenia vozidla do pohybu napriek zatahnutej ručnej brzde nebolo celkom možné.

Nejednoznačnosť pri vyhodnotení možných príčin bola spôsobená najmä skutočnosťou, že znalec nemal možnosť vidieť technický stav celého mechanizmu ručnej brzdy po nehode a nemal možnosť byť pri oprave poškodeného vozidla a teda ani vidieť jednotlivé súčiastky, ktoré mohli byť v príčinnej súvislosti so vznikom škodovej udalosti. Vznik škodovej udalosti podľa znaleckého posudku bolo možné vysvetliť napr. aj tým, že vodič zatiahol ručnú brzdu obvyklým spôsobom ale vzhľadom na extrémny sklon podkladu, bola sila pôsobiaca proti brzdnému účinku brzdových doštičiek na zadných kolesách niekoľkonásobne vyššia, než to býva obvyklé. Tiažová sila pôsobiaca na vozidlo stojace na klesaní je pri zabrzdennom vozidle menšia ako brzdná sila vyvinutá na brzdovom kotúči zadných brzd. Preto vozidlo stojí aj extrémnom klesaní. Rozdiel medzi uvedenými silami je určujúci pre spoľahlivosť udržania vozidla na extrémnom klesaní. Pri malom rozdiel týchto síl je z technického hľadiska prijateľné, že pri mechanickom pôsobení na vozidlo, napr. jeho rozkývanie, sa môžu sily pôsobiace na vozidlo vyrovnávať, čo by malo za následok samovoľný pohyb vozidla dole extrémnym klesaním. Brzdná sila brzdových doštičiek na brzdový kotúč zadných kolies pri zatiahnutí ručnej brzdy je závislá aj od technického stavu uvedených komponentov. Znalec nevylúčil, že pri určitých špecifických závadách týchto komponentov (poškodenie brzdového kotúča, nerovnomerný prítlak doštičiek na kotúč a pod.) môžu tieto pri státi vozidla na extrémnom klesaní spôsobovať pokles brzdnej sily. Prejav týchto prípadných závad sa však vôbec neprejaví pri státi so zatiahnutou ručnou brzdou v bežných podmienkach. K samovoľnému pohybu vozidla dole extrémnym klesaním by v danom prípade mohlo dôjsť aj za predpokladu, ak by došlo k mechanickému poškodeniu lanka ručnej brzdy - jeho roztrhnutiu. Táto alternatíva je málo pravdepodobná, avšak úplne vylúčiť ju nie je možné. Vozidlo s pohotovostnou hmotnosťou cca 1570 kg stojace na extrémnom klesaní veľmi intenzívne silovo pôsobí na lanku ručnej brzdy. Ak by boli brzdové lanká v zlom technickom stave nie je možné vylúčiť pretrhnutie lanka.

4. Súd odcitoval § 64 ods. 1, 3 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a uzavrel, že žaloba je dôvodná v plnom rozsahu. V prejednávanej veci nešlo o dopravnú nehodu ale o škodovú udalosť, pretože motorové vozidlo bolo odstavené vo dvore na súkromnom pozemku, nedošlo k ublíženiu na zdraví ani k stretu motorových vozidiel. Žalobca nemohol predpokladať výšku predpokladanej škody na motorovom vozidle, z ktorého dôvodu nevolal políciu. Neprivolanie polície podľa súdu nemalo žiaden vplyv na vznik poistnej udalosti. Žalobca hneď po škodovej udalosti, túto oznámil poisťovni, ktorá mala možnosť zistiť príčinu a rozsah poškodenia motorového vozidla. Súd nezistil, žiadne porušenia zmluvných povinností zo strany žalobcu, a preto žalobca (správne žalovaná, pozn. odvolacieho súdu) nemal dôvod krátiť poisťné plnenie z toho dôvodu. Motorové vozidlo bolo potrebné čím skôr odtiahnuť, pretože hrozilo vytekanie pohonných látok z vozidla do potoka. Z dôvodov na strane Global assistance servis nebolo možné zabezpečiť odťah motorového vozidla (tento sa mal vykonať výlučne formou asistenčných služieb v asistenčnej karte) preto žalobca sám zabezpečil jeho odťah. Preto žalovaná nemala dôvod krátiť poisťné plnenie za odťah vozidla v sume 50 € a takisto nedôvodne znížila poisťné plnenie, pretože žalobca bol povinný nahlásiť polícii len takú dopravnú nehodu, pri ktorej vznikne škoda na poistenom vozidle prevyšujúcej 10 - násobok minimálnej mzdy.

5. Žalobca mal v konaní plný úspech, preto súd žalovanú zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % podľa § 255 ods. 1 CSP.

6. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná z odvolacích dôvodov podľa § 365 CSP ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a žiadala aby odvolací súd zmysle § 388 CSP zmenil rozsudok tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanej náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v rozsahu 100 % alebo aby odvolací súd v zmysle § 389 CSP zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukázala na skutočnosť, že z poistnej zmluvy č. 6810877901, ktorú uzatvorila so žalobcom priznala poisťné plnenie výške 7.806,69 €. Z dôvodov porušenia všeobecných poisťných podmienok a zmluvných dojednaní dôvodne krátila poisťné plnenie v rozsahu 20 % priznaného poisťného plnenia pre porušenie povinnosti uvedenej v čl. VII. ods. 1 písm. f/ všeobecných poisťných podmienok (ďalej aj „VPP“), podľa ktorej je poistený povinný dbať na to, aby poisťná udalosť nenastala, predovšetkým nesmie porušovať povinnosti smerujúce na odvrátenie alebo zmenšenie nebezpečenstva, ktoré sú mu uložené právnymi predpismi, alebo na ich základe a v

rozsahu 10 % priznaného poistného plnenia pre porušenie povinnosti uvedenej v čl. VI ods. 4 zmluvných dojednaní (ďalej aj „ZD“), podľa ktorého je poistený povinný hlásiť polícii každú dopravnú nehodu, pri ktorej vznikne škoda na poistenom motorovom vozidle prevyšujúca 10-násobok minimálnej mzdy. Žalovaná sa nestotožnila s názorom súdu, že udalosť, ktorá sa stala dňa 11.7.2013 nie je dopravnou nehodou ale škodovou udalosťou, čo odôvodnila tým, že na vozidle sa nachádzali rozsiahle viditeľné poškodenia, ktoré si dal žalobca opraviť v autoservise Q., kde fakturovaná suma opravy motorového vozidla predstavovala 8.257,57 €, pričom táto suma presiahla 10 - násobok minimálnej mzdy (v roku 2013, v čase udalosti, predstavovala minimálna mzda 338 €, teda 10 - násobok minimálnej mzdy, predstavoval sumu 3.380 €). Žalovaná poukazovala na § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 8/2009 Z. z., podľa ktorého je dopravná nehoda udalosť v cestnej premávke, ktorá sa stane v priamej súvislosti s premávkou vozidla, a pri ktorej na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku vznikne hmotná škoda zrejme prevyšujúca jedenaplnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona. Fakturovaná suma opravy (8.257,57 €.) tak zásadným spôsobom presiahla 10 - násobok minimálnej mzdy v roku 2013 (3.380 €) a zároveň aj jedenaplnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona (3.900 €). Preto pri predmetnej dopravnej nehode došlo k porušeniu zákonnej povinnosti v zmysle § 64 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 66 ods. 2 písm. a/ z.č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a zároveň zmluvnej povinnosti vymedzenej v čl. VI ods. 4 ZD - privolať hliadku dopravnej polície. Žalovaná mala za to že súd nekriticky prevzal argumentáciu žalobcu, pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že z dôvodu na strane Global assistance service nebolo možné zabezpečiť odťah motorového vozidla. Toto tvrdenie žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal. Navyše právne posúdenie súdu, že sa v danom prípade malo jednať o krátenie poistného plnenia je nesprávne. Žalovaná v tejto časti poistné plnenie nekrátila, ale toto poistné plnenie nepriznala pre nesplnenie zmluvne dojednaných podmienok v poistnej zmluve, t.j. že odťah motorového vozidla nebol vykonaný prostredníctvom asistenčných služieb. Žalovaná vytkla súdu, že sa nijakým spôsobom nezaoberal argumentáciou žalovanej, ktorá sa týka krátenia poistného plnenia v rozsahu 20 % z priznaného poistného plnenia (1.561,34 €) z dôvodu porušenia poistných podmienok (čl. VIII ods. 1 písm. f/ VPP - povinnosť dbať aby poistná udalosť nenastala. Súd nevyhodnotil výsledok vykonaného znaleckého dokazovania znaleckým posudkom č. 22/2016 znalca Ing. C. C., z výsledku ktorého jednoznačne vyplýva, že zabezpečenie motorového vozidla voči možnému spusteniu sa z prudkého svahu nebolo dostatočné. Znalec jednoznačne vylúčil spôsob zabezpečenia proti pohybu - zatiahnutie ručnej brzdy a zaradenie rýchlostného stupňa č. 1 súčasne, tak ako to tvrdil vodič poškodeného motorového vozidla. Žalovaná bola preto toho názoru, že vodič motorového vozidla použil len jeden z možných zabezpečovacích prostriedkov, čím porušil svoju povinnosť vykonať všetko, čo vykonať mal, a čo bolo možné od neho očakávať s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu tak, aby poistná udalosť nenastala. Vodič motorového vozidla preto porušil svoju zákonnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka, § 24 ods. 2 z. č. 8/2009 Z.z. ako aj svoju zmluvnú povinnosť v zmysle čl. VIII ods. 1 písm. f/ VPP - dbať aby poistná udalosť nenastala. Porušenie prevenčnej povinnosti (riadne zabezpečiť motorové vozidlo proti samovoľnému pohybu) malo vplyv na vznik poistnej udalosti ako aj zväčšenie rozsahu jej následkov, preto je krátenie poistného plnenia v zmysle čl. VI ods. 14 ZD dôvodné. Žalovaná poukazovala na to, že na pojednávaní dňa 13.10.2016 súd toto pojednávanie z vlastnej iniciatívy odročil na neurčito za účelom vykonania kontrolného znaleckého posudku k znaleckému posudku Ing. C. C. č. 22/2016. K vykonaniu kontrolného znaleckého dokazovania nedošlo napriek tomu, že súd prvej inštancie vydal celkovo až päť uznesení o nariadení znaleckého dokazovania piatim rôznym súdnym znalcom 1) JUDr. Ing. O. W. PhD. - uznesenie z 24.1.2017, 2) Ing. B. U. - uznesenie z 9.2.2017, 3) Ing. Y. C. - uznesenie z 13.3.2017, 4) Ing. B. M. PhD. - uznesenie zo 4.10.2017, 5) Ing. M. Q. - uznesenie z 15.2.2018. Žiadne z týchto uznesení súd prvej inštancie nezrušil. Zároveň z odôvodnenia všetkých vyššie uvedených uznesení vyplýva, že: „Doteraz vykonané dokazovanie nepostačuje pre objektívne posúdenie skutkového stavu veci.“ Z výrokovej časti týchto uznesení vyplýva, že okrem kontrolnej úlohy nariadeného znaleckého dokazovania k znaleckému posudku Ing. C. C. č. 22/2016, súd uložil znalcovi povinnosť zistiť príčiny škodovej udalosti, a zároveň ustáliť, či ku škodovej udalosti došlo tak, ako to popísal svedok JUDr. O. C.. Podľa § 237 CSP súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlási, ak nebolo vyhlásené, len čo ho vydal. Súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodôvodnil svoj postup, keď ním nariadené znalecké dokazovanie nevykonal, z akého dôvodu tak postupoval, prečo už nebolo potrebné zistiť príčiny škodovej udalosti a zároveň ustáliť, či ku škodovej udalosti došlo tak, ako uviedol JUDr. C.. Zároveň nie je zrejmé, čo sa zmenilo, keď vykonané dokazovanie opakovane nepostačovalo pre objektívne posúdenie skutkového stavu veci a následne bez vykonania akéhokoľvek ďalšieho dokazovania, súd vydal rozhodnutie vo veci. Po citácii § 220 ods. 2 CSP žalovaná namietala nedostatočnosť, nejasnosť a zmätočnosť rozsudku, a tým jeho arbitrárnosť. Napokon vytkla súdu, že v odôvodnení rozsudku sa vôbec nezaoberal jej argumentáciou,

týkajúcou sa dôvodov krátenia poistného plnenia v rozsahu 20 % z priznaného poistného plnenia a žiadnym spôsobom nevyhodnotil znalecký posudok Ing. C. C. č. 22/2016 a závery z neho vyplývajúce, najmä, že znalec jednoznačne vylúčil spôsob zabezpečenia proti pohybu - zatiahnutie ručnej brzdy a zaradenie rýchlostného stupňa č. 1 naraz, tak ako to tvrdil vodič poškodeného motorového vozidla.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. K argumentácii žalovanej ohľadne krátenia poistného o 20 % uviedol, že on dbal na to aby poistná udalosť nenastala a odkázal na výpoveď svedka JUDr. O. C.G., ktorý zabezpečil motorové vozidlo dostatočným spôsobom, čo znalec jednoznačne potvrdil vyjadrením, podľa ktorého ak by vozidlo nebolo riadne zabezpečené proti pohybu, okamžite by sa dalo do pohybu, po tom, čo ho JUDr. C. opustil, čo sa však nestalo. Zotrvával na svojich tvrdeniach, že neprivolanie polície nijako neovplyvnilo rozsah a výšku poškodenia predmetného motorového vozidla a z tohto dôvodu, žalovaná krátila poistné plnenie neoprávnené. Tvrdenia žalovanej ohľadne rozsiahlych poškodení vozidla považoval za subjektívne, pričom sa domnieval, že škoda nepresiahla 10 násobok minimálnej mzdy aj vzhľadom na kúpnu cenu vozidla. Motorové vozidlo dal odtiahnuť jednak z dôvodu chyby na strane spoločnosti poskytujúcej asistenčné služby, resp. žalovanej (keďže neevidovala jeho poistnú zmluvu a tým nemohla poskytnúť žiadnu službu, čo žalobca nevedel ovplyvniť) a jednak z dôvodu hrozby škody väčšieho rozmeru (vytečenie oleja, prípadne paliva). Zaplatenie odťahu riadne preukázal a vo zvyšku zostali jeho tvrdenia skutkovo nepopreté žalovanou. K nariadeniu znaleckého dokazovania uviedol, že podľa CSP sú strany povinné preukazovať svoje tvrdenia, pričom on netrval na ďalšom znaleckom dokazovaní a žalovaná nepredložila nijaký znalecký posudok, teda bol názoru, že súd nepochybil, keď upustil od nariadenia ďalšieho znaleckého dokazovania a vo veci rozhodol.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako včas podané oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

9. Žalovaná argumentujúc nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku učinila predmetom odvolacieho prieskumu okrem iného správnosť procesného postupu súdu prvej inštancie z hľadiska rešpektovania jej práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia (odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

10. Už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu SR (R111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmatečnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.]. S týmto názorom sa stotožnil aj Ústavný súd SR (por. napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP [z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP; do 30.6.2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.] len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (por. Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP [§ 420 písm. f/ CSP] teda nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (por. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/84/2017 zo dňa 25.10.2017). Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné a aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci

samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

11. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Preto zákon v citovanom ustanovení určuje konkrétne zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejماً jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zákon vyžaduje, aby súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzil tiež, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu k skutočnostiam sporným. V odôvodnení rozsudku súd ďalej vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Povinnosťou súdu je v odôvodnení sa vysporiadať tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (porovnaj *Georgiadis c/a Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins c/a Francúzsko* z 19. februára 1998). Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (porovnaj uznesenie z 3.7. 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003, nález napr. I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08).

13. Pokiaľ odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa zákonné podmienky, dochádza k procesnej vade, ktorú ustálená súdna prax považuje za taký postup súdu, ktorým je neúspešnej strane sporu odňatá možnosť konať pred súdom [§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP - nesplnenie procesných podmienok a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces]. Nedostatočné odôvodnenie rozsudku totiž znemožňuje sporovej strane, ktorej bola rozhodnutím súdu spôsobená procesná ujma, posúdiť myšlienkový postup konajúceho súdu vo vzťahu k uplatňovanému nároku a správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia, podať riadny opravný prostriedok, a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bola v odvolacom konaní úspešná, čo súčasne znamená odňatie možnosti sporovým stranám konať pred súdom a porušenie ich práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

14. V prejednávanej veci súd prvej inštancie do odôvodnenia svojho rozhodnutia len mechanicky prevzal skutočnosti uvedené v žalobe, v odpore proti platobnému rozkazu, opísal čo vypovedal svedok JUDr. C. a závery znaleckého posudku znalca Ing. C. C. a skonštatoval, že na základe vykonaného dokazovania žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Z odôvodnenia rozsudku však v ďalšom vôbec nevyplývajú a nie sú zrejmé úvahy súdu, ktoré ho (vychádzajúc z obsahu rozsudku) viedli k bezvýhradnému akceptovaniu znaleckého posudku Ing. C. C., keď súd v konaní predchádzajúcom vyhláseniu rozsudku na pojednávaní dňa 13.10.2016 vyhlásil uznesenie, ktorým odročil pojednávanie na neurčito s tým, že vo veci nariadi kontrolné znalecké dokazovanie (z vlastnej iniciatívy) a následnými piatimi uzneseniami nariadil znalecké dokazovanie s odôvodnením, že „Doteraz vykonané dokazovanie nepostačuje pre objektívne posúdenie skutkového stavu veci“. Nemožno z odôvodnenia rozsudku zistiť odpoveď na otázku, na podklade akých skutočností, akých hodnotení vykonaných dôkazov,

akých logických úvah, dospel súd k právnomu záveru o dôvodnosti žaloby, keď opakovane nariaďoval kontrolné znalecké dokazovanie (ktoré napokon nebolo ani jedným znalcom vykonané a uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania zrušené nebolo), pretože dovtedy vykonané dokazovanie nestačilo pre objektívne posúdenie skutkového stavu a následne na základe toho istého, nedoplneného ani žiadnym spôsobom nezmeneného skutkového stavu, žalobe vyhovel. Okrem toho, že súd opísal podstatnú časť záveru znaleckého posudku, toto žiadnym spôsobom nevyhodnotil, nezaujal k nemu stanovisko, riadne sa nevysporiadal s jeho záverom a vo vzťahu k rozhodujúcim sporným skutočnostiam nezrejmil aké zistenia vyplynuli z toho - ktorého z vykonaných dôkazov t.j. nevysvetlil prečo uzavrel, že žalovaná nedôvodne krátila poisťné plnenie o 20 % z dôvodu porušenia poisťných podmienok (čl. VIII ods. 1 písm. f/ VPP - povinnosť dbať aby poisťná udalosť nenastala), na základe čoho mal za to, že žalobca dôvodne nepoužil služby Global assistance service, rovnako nevyhodnotil výpoveď v konaní vypočutého žalobcu a svedka. Odôvodneniu rozsudku chýba konkrétna, zo skutkových okolností veci vychádzajúca úvaha súdu, ktorá ho viedla k určeniu povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi požadované plnenie. V odôvodnení rozsudku absentuje aj náležité právne posúdenie, keď súd prvej inštancie odcitoval len ust. § 64 ods. 1 až 3 z. č. 8/2009 Z. z. (v súvislosti s ustálením, že nedošlo k dopravnej nehode ale ku škodovej udalosti) ale neuviedol už, na základe akých právnych noriem priznal žalobcovi krátené poisťné plnenie. Navyše v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie chýba akákoľvek zmienka o priznaní úroku z omeškania vo výške 6,25 % ročne od 13.1.2014.

15. Odvolací súd považuje za určujúce pre nachádzanie práva, že vždy je potrebné vychádzať z individuálnych rozmerov každého jednotlivého prípadu, ktoré sú založené na zistených skutkových okolnostiach. Súd prvej inštancie sa však podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci so všetkými špecifikami charakterizujúcimi daný spor nevysporiadal. Z princípu práva na spravodlivý proces vyplýva povinnosť súdu umožniť stranám sporu účinné uplatňovanie námietok a argumentov, ako i povinnosť súdu sa s týmito námietkami a argumentmi, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie presvedčivo v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadať (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08) tak, aby odôvodnenie rozsudku malo náležitosti vyžadované ust. § 220 ods. 1 CSP. Z obsahu spisu a z odôvodnenia rozsudku je však nutné vyvodiť, že v posudzovanom prípade súd prvej inštancie sa neriadil vyššie uvedenými pravidlami, čím založil jeho nepreskúmateľnosť. Je pravdou, že v rámci odvolacieho konania účinnosťou nového procesného predpisu Civilného sporového poriadku došlo k určitému posunu v právnej úprave snahou o zrýchlenie konania a snahou predísť prietahom spočívajúcim v zrušovaní a vracaní vecí na súd nižšej inštancie, pričom dôvodom zrušenia bola často nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie. Nepreskúmateľnosť rozsudku však neznamená, že nemôže byť dôvodom na zrušenie rozhodnutia. Aj pre odvolacie konanie platí, že musia byť zachované a dodržané princípy spravodlivého procesu. Ak totiž nastane situácia, že rozsudok v napadnutej časti má nedostatočné dôvody, je bez dôvodov alebo ide o dôvody chaotické, treba konštatovať, že nedostatok týchto dôvodov prináša porušenie práva na spravodlivý súdny proces, a je preto potrebné napadnutý rozsudok zrušiť. Odvolací súd totiž vzhľadom na nedostatok dôvodov nemôže posúdiť, či v tejto časti súd prvej inštancie vecne správne rozhodol.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, je odvolacia námietka žalovanej, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa parametre riadneho odôvodnenia, dôvodná. Vyššie uvedený nedostatok odôvodnenia možno bezpochyby považovať za zmienenú ojedinelú situáciu (extrém) pri odôvodňovaní rozhodnutia a nie iba nespokojnosť odvolateľky s odôvodnením rozsudku a pre tento nedostatok je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľným, čo zakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej patriace procesné práva a tým dôvodnosť žalovanou uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

17. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie predovšetkým zabezpečiť si pre svoje skutkové závery dostatočný skutkový podklad procesne predpokladaným spôsobom. V tomto postupe sa najmä náležite vysporiada s listinnými dôkazmi už predloženými v priebehu konania ako aj s dôkazmi, ktoré strany navrhnu v nastávajúcom priebehu konania. Súd riadne vysvetlí, akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov, pretože dôkazy nestačí len vykonať a ich obsah preniesť do odôvodnenia, ale je potrebné ich náležite vyhodnotiť, posúdiť ich vierohodnosť a relevantnosť a vyvodiť z nich dielčie skutkové zistenia a potom i rozhodujúci skutkový záver. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 191 ods. 1 CSP v sebe subsumuje okrem iného aj povinnosť súdu vyhodnotiť všetky vykonané dôkazy bez zreteľa na to, či potvrdzujú alebo vyvracajú tvrdenia strán sporu. Po prípadnom doplnení dokazovania súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne s tým, že v novom rozhodnutí vezme do

úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (čl. 11 ods. 4 CSP) procesne správnym postupom. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vypořiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň, aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 CSP ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

18. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred

diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).